
JAARREKENING 2017

Brabants Historisch Informatie Centrum

INHOUDSOPGAVE JAARREKENING 2017

I	Jaarverslag	3
II	Paragrafen	
1.	Kengetallen	3
2.	Verslaglegging	3
3.	Resultaatontwikkeling	3
4.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	4
5.	Onderhoud kapitaalgoederen	5
6.	Financiering	5
7.	Bedrijfsvoering	6
8.	Rechtmatigheid	7
9.	Verbonden partijen	7
10.	Organisatiegegevens	8
11.	Besluit Algemeen bestuur	9
III	Jaarrekening	
1.	Balans per 31 december 2017	10
2.	Resultatenrekening over 2017	11
3.	Kasstroomoverzicht	12
4.	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	13
5.	Toelichting op de balans	16
6.	Toelichting op de resultatenrekening	21
IV	Overige gegevens	
1.	Controleplicht	26
2.	Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming	26
3.	Voorstel	26
4.	Gebeurtenissen na balansdatum	26
5.	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	26
6.	Accountantsverklaring	28

I JAARVERSLAG

Zie apart document.

II PARAGRAFEN

1. Kengetallen

	2016	2017
Bezoeken website	1.183.538	1.251.037
Bezoeken studiezalen	6.931	4.152
Aangevraagde stukken	26.953	24.445
Aantal medewerkers in FTE per 31 december	35,42	37,47
Ziekteverzuimpercentage incl. langdurig in procenten	4,8	3,2
Depotcapaciteit Den Bosch in km.	40,9	40,9
Depotcapaciteit Grave in km.	5,6	5,6
Depotcapaciteit verhuurd aan derden in km.	4,6	4,5

2. Verslaglegging

In de "Regeling Brabants Historisch Centrum" is opgenomen dat periodiek een financieel verslag en een begroting worden opgesteld. De Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Gemeentewet schrijven voor dat elke gemeenschappelijke regeling en gemeente begrotings- en verantwoordingsstukken opstellen, conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) volgt dit Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

3. Resultaatontwikkeling

Het rekeningresultaat 2017 bedraagt € 53.964 positief. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve E-depot. In onderstaande tabel is een gecompriëerde weergave van de resultaatontwikkeling weergegeven:

bedragen * € 1.000		2015	2016	2017	mutatie	
Baten						
Bijdragen deelnemers		€ 4.768	€ 4.935	€ 4.893	€ 42-	-1%
Overige bedrijfsopbrengsten		€ 315	€ 297	€ 305	€ 8	3%
Totaal baten		€ 5.083	€ 5.232	€ 5.198	€ 33-	-1%
Lasten						
Personeelskosten		€ 2.454	€ 2.417	€ 2.419	€ 1	0%
Afschrijving materiële vaste activa		€ 232	€ 219	€ 178	€ 40-	-18%
Huisvestingskosten		€ 957	€ 955	€ 951	€ 4-	0%
Organisatiekosten		€ 172	€ 231	€ 190	€ 41-	-18%
Collectiebeheer		€ 53	€ 212	€ 272	€ 60	28%
Dienstverlening		€ 132	€ 129	€ 22	€ 107-	-83%
Publieksbereik		€ 174	€ 117	€ 183	€ 67	57%
Diverse baten en lasten		€ 1-	€ 0-	€ 3-	€ 3-	-
Financiële baten en lasten		€ 83	€ 79	€ 75	€ 4-	-5%
Totaal lasten		€ 4.257	€ 4.358	€ 4.287	€ 71-	-2%
Resultaat voor bestemming		€ 826	€ 873	€ 911	€ 38	
Bestemmingsfonds instandhouding De Citadel		€ 822	€ 831	€ 857	€ 26	
Resultaat na bestemming		€ 4	€ 42	€ 54	€ 12	

4. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het Brabants Historisch Informatie Centrum in staat is middelen vrij te maken om substantiële financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit aanpassing van het beleid vereist. In dit jaarverslag wordt inzicht gegeven in het vermogen van het Brabants Historisch Informatie Centrum om risico's op te vangen die niet in de jaarrekening zijn verwerkt. Een risico is de kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang, die niet voorzien is in de begroting van enig jaar.

Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft tot taak het behouden, bewerken en benutten van de archiefbescheiden opgenomen in de rijksarchiefbewaarplaats in de Provincie Noord-Brabant en de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende gemeenten en waterschappen. Het richt zich op verbetering van de digitale dienstverlening, het archief als informatiecentrum en verbetering van de lokale dienstverlening. Daarnaast is het een taak van het Brabants Historisch Informatie Centrum de gemeentelijke informatiehuishoudingen van de deelnemers te inspecteren en daarover te adviseren. Het Brabants Historisch Informatie Centrum is er voor het verrichten van door de minister, de provincie, de gemeenten en de waterschappen opgedragen taken. Voor de bekostiging van de uitvoering van deze taken is het Brabants Historisch Informatie Centrum nagenoeg geheel afhankelijk van de gemeenten, waterschappen, provincie Noord-Brabant en het ministerie van OCW. Risico's die van invloed kunnen zijn op de toekomstige cijfers zijn:

- Vertraging in de besluitvorming op bestuurlijk niveau;
- Sociaaleconomische ontwikkelingen die gevolgen hebben op subsidies;
- Wijziging in de hoogte van de bijdrage door de deelnemers;
- Wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling;
- CAO aanpassingen;
- Wachtgeld verplichtingen;
- Verhogingen van de huurpenningen die afwijken van de bijdrage van OCW.

Het weerstandsvermogen bedraagt ultimo 2017 € 514.210. De mate van het vormen van weerstandsvermogen wordt in belangrijke mate beïnvloed door de statuten (artikel 22) van de gemeenschappelijke regeling, inzake de resultaatbestemming en het kunnen vormen van een reserve. De regeling geeft aan dat de reserve niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen mag bedragen, tenzij door hen gezamenlijk een ander percentage wordt vastgesteld.

In de onderstaande tabel is de stand van het eigen vermogen ultimo 2016 en 2017 weergegeven:

	31-12-2016	31-12-2017
Algemene reserve	€ 418.139	€ 418.139
Algemene reserve in % van deelnemersbijdragen	9,4%	9,5%
Bestemmingsreserve E-depot	€ 0	€ 42.107
Nog te bestemmen rekeningresultaat	€ 42.107	€ 53.964

EMU-saldo

Het EMU-saldo over 2017 bedraagt € 140.000 (2016: € 213.000).

Kengetallen

Het besluit Begroting en Verantwoording schrijft een verplichte set van financiële kengetallen voor. Naast de kengetallen dient een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie

tot de financiële positie te worden opgenomen. De invoering is bedoeld om de financiële positie inzichtelijker te maken.

Omschrijving kengetal	2016	2017
Netto schuldquote*	31%	38%
Solvabiliteitsratio	8%	8%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%

* Is gelijk aan de Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van maximaal 130%. Hierbij geldt dus hoe lager hoe beter.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van minimaal 20%. Hierbij geldt dus hoe hoger hoe beter. Bij de beoordeling van dit kengetal moet in ogenschouw worden genomen, dat het Brabants Historisch Informatie Centrum een gemeenschappelijke regeling is en sinds de oprichting een maximale reserve van 10% mag hebben.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves, te delen door de totale baten. Met behulp van dit kengetal kan worden beoordeeld in welke mate sprake is van een begrotingsevenwicht. Hierbij geldt dus hoe hoger hoe beter.

5. Onderhoud kapitaalgoederen

Het Brabants Historisch Informatie Centrum beschikt over gebouwen en installaties waarvoor planmatig onderhoud nodig is. De locatie in Grave is eigendom en het volledige onderhoud van dit pand komt voor rekening van het Brabants Historisch Informatie Centrum. De locatie in Den Bosch wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf (voorheen Rijksgebouwendienst) en het meeste onderhoud van dit pand komt voor rekening van de verhuurder. Het huurderonderhoud komt wel voor rekening van het Brabants Historisch Informatie Centrum. Voor beide panden is een meerjarenonderhoudsbegroting opgesteld.

6. Financiering

Door het bestuur is het normenkader voor rechtmatigheid vastgesteld. Onderdeel daarvan is dat ten aanzien van financieel beheer risicoloos en zeer defensief met eventuele overtollige middelen wordt omgegaan. In 2017 zijn overtollige liquide middelen, voor zover niet nodig als werkkapitaal, op een spaarrekening bij de Rabobank uitgezet. Het is niet toegestaan zonder voorafgaande toestemming van het algemeen bestuur leningen af te sluiten.

De wettelijk vastgelegde kasgeldlimiet en renterisiconorm zijn in het verslagjaar niet overschreden. Door de invoering van het schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht hun (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 31 december 2017 wordt een bedrag van € 3.710.219 aangehouden bij het Ministerie van Financiën. In 2017 wordt voldaan aan de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden door het niet overschrijden van het drempelbedrag. Het drempelbedrag (het bedrag dat buiten de schatkist mag worden gehouden) bedroeg in 2017 € 250.000. Het daadwerkelijk benutte drempelbedrag in 2017 bedroeg gemiddeld € 232.327. Voor een nadere toelichting en analyse van de financieringsactiviteiten verwijzen wij naar het kasstroomoverzicht in de jaarrekening.

7. Bedrijfsvoering

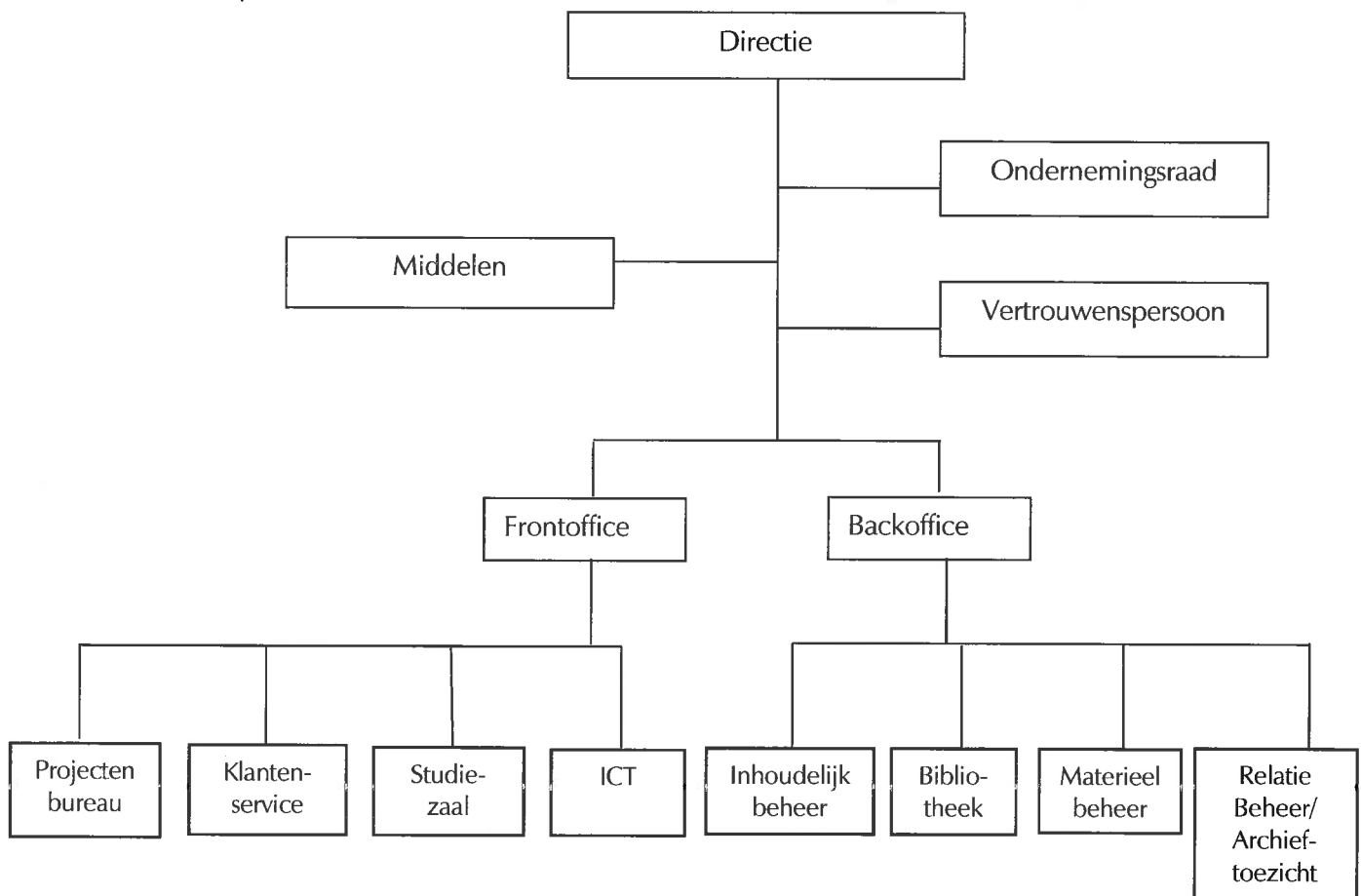
Het Brabants Historisch Informatie Centrum kent drie afdelingen (Frontoffice, Backoffice en Middelen) en is onderverdeeld in clusters.

Klantenservice ontvangt en distribueert vragen (gesteld per brief, telefoon, email, mondeling) over de diverse clusters. Daarnaast ontvangt en verwijst het bezoekers op locaties door naar andere clusters. De toegankelijke originelen kunnen op diverse locaties door het publiek worden geraadpleegd.

Het cluster *Studiezaal* zorgt voor deze dienstverlening. Het cluster *ICT* ondersteunt de werkprocessen van alle clusters, die gebruik maken van diverse geautomatiseerde systemen. Steeds meer data worden digitaal geraadpleegd via onze website. Het *Projectenbureau* draagt zorg voor de optimalisering van dit proces. Daarnaast is het verantwoordelijk voor productontwikkeling.

De clusters *Inhoudelijk beheer* en *Bibliotheek* zorgen voor het toegankelijk maken van informatie via inventarissen, indexen en databases. *Materieel beheer* bewerkt informatiedragers zodanig dat deze opgeslagen kunnen worden en de originele staat bewaard blijft. Het cluster *Relatiebeheer* is de schakel tussen het BHIC en de archiefvormers (gemeenten, overheidsinstellingen) die de informatiedragers aanleveren.

Middelen ondersteunt de werkprocessen van alle clusters op het gebied van organisatie, huisvesting, financiën en personeel.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Het wordt steeds belangrijker als organisatie om maatschappelijk verantwoord te ondernemen. ISO26000 is een internationale richtlijn die maatschappelijk verantwoord ondernemen beschrijft vanuit zeven basisprincipes. Het BHIC onderschrijft de richtlijn en voert deze naar eer en geweten uit.

8. Rechtmatigheid

In de “Regeling Brabants Historisch Centrum” is opgenomen dat jaarlijks een financieel verslag wordt opgesteld met een verklaring omtrent getrouwheid en rechtmatigheid. Het algemeen bestuur wordt gevraagd regels vast te stellen met betrekking tot de organisatie van de financiële administratie, kasbeheer, boekhouding, ontvangsten en betalingen. Daarnaast worden regels opgesteld met betrekking tot de controle op de financiële administratie en het kasbeheer. Het gaat om rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole. Dit begrip is minder omvattend dan het juridische begrip. Bij rechtmatigheid moet worden vastgesteld dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit blijft beperkt tot handelingen waaruit financiële gevolgen voortkomen. Behalve een oordeel over de getrouwheid, wordt ook een expliciet oordeel gevraagd over rechtmatigheid. In het kort gezegd betekent dit dus dat de accountant een oordeel wordt gevraagd of gewerkt is volgens vastgestelde afspraken en regelgeving.

De afspraken zijn vastgelegd in de regeling “Administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB)”. Hierin zijn de belangrijkste middelen en maatregelen voor realisatie van een adequate en betrouwbare administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) bij het Brabants Historisch Informatie Centrum beschreven. Bij AO/IB gaat het om het systematisch verzamelen, vastleggen en verwerken van gegevens. Een administratieve organisatie en interne beheersing zijn gericht op de informatieverstrekking voor de dagelijks bedrijfsvoering, het kunnen functioneren en beheersen van de organisatie en het hierover verantwoording af kunnen leggen.

Er is inzicht in hoe de processen lopen, hoe de taakverdeling is en wie bevoegd is. Er zijn tegengestelde belangen gecreëerd, zodat de kans op fraude en misbruik beperkt worden (functiescheiding). De mate waarin dit kan is overigens afhankelijk van de grootte van de organisatie. Nadere afspraken en uitwerkingen van/over administratief-organisatorische aspecten behoren ook tot de AO/IB van een organisatie. Hiertoe zijn autorisatietabellen opgesteld. Ten slotte wordt gebruik gemaakt van werkinstructies, werkprogramma's en standaardformulieren voor het goed laten functioneren van de AO/IB.

Voor de beoordeling van de rechtmatigheid zijn door het Hoofd Middelen interne controles uitgevoerd op werking van de AO/IB in het 1^e kwartaal (week 15), het 2^e kwartaal (week 30), het 3^e kwartaal (week 43) en het 4^e kwartaal (week 2). Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden wordt gebruik gemaakt van het “Werkprogramma interne audit”. Dit werkprogramma bevat systeemgerichte en gegevensgerichte controles, waarmee de werking van procedures wordt getoetst. Indien uit de controles blijkt dat er een fout in een procedure zit, wordt deze hersteld. Er zijn bij de uitgevoerde interne controles geen bijzonderheden van materiële betekenis geconstateerd.

9. Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin het Brabants Historisch Informatie Centrum een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Van een financieel belang is sprake bij het ter beschikking stellen van een bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang is aanwezig bij zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft één verbonden partij, te weten de Vereniging Van Eigenaren Zuid-Ooster. In deze vereniging zijn behalve het Brabants Historisch Informatie Centrum, de gemeente Grave en woningbouwcorporatie Mooiland Maasland vertegenwoordigd. Deze vereniging is opgericht in verband met het gezamenlijk huisvesten in het kantoorpand aan de Arnoud van Gelderweg in Grave.

Vereniging Van Eigenaren Zuid-Ooster Grave	
Vestigingsplaats	Grave, Arnoud van Gelderweg 69-73.
Openbaar belang	Beheer en onderhoud van het kantoorpand voor de gezamenlijke eigenaren.
Het belang van het BHIC	Op 1 januari 2017 en op 31 december 2017: het BHIC participeert voor 11%, Gemeente Grave voor 39% en Mooiland Maasland voor 50%.
Omvang van het eigen vermogen	Eigen vermogen 1-1-2017: € 0 Eigen vermogen 31-12-2017: € 0
Omvang van het vreemd vermogen	Vreemd vermogen 1-1-2017: € 142.257 (Totaal Reservefonds Vve) Vreemd vermogen 31-12-2017: € 222.293 (Totaal Reservefonds Vve)
Financieel resultaat	Totaal resultaat 2017: € 16.417 positief (totaal resultaat 2016: € 3.051 positief). Aandeel BHIC bedraagt € 1.806. Na toerekening van ieders aandeel sluit de jaarlijkse exploitatie zonder saldo.

10. Organisatiegegevens

Statutaire naam : Brabants Historisch Centrum
 Vestigingsplaats: : 's-Hertogenbosch
 Rechtsvorm : Openbaar Lichaam, volgens de Wet gemeenschappelijke Regelingen
 Locaties: : 's-Hertogenbosch, Grave, Oss (erfgoedlokaal/ Stadsarchief), Veghel (Thuispunt Veghel)

Doelstellingen

Het behouden, bewerken en benutten van de archiefbescheiden opgenomen in de rijksarchiefbewaarplaats in de Provincie Noord-Brabant en de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende gemeenten en waterschappen.

Samenstelling directie

De directie wordt gevoerd door de heer drs. R.C. Bastiaanse. De directeur valt onder de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar hoofdstuk IV Overige gegevens van deze jaarrekening. De totale bezoldiging ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum.

Samenstelling Algemeen bestuur

<u>Naam</u>	<u>Woonplaats</u>	<u>Functie</u>
De heer drs. P.L.B.A. van Geel	Helmond	Voorzitter (DB)
Mevrouw drs. J.L.M. Baartmans- Van den Boogaart	's-Hertogenbosch	Lid (DB) tot 29 sept 2017
De heer mr. J.C.M. Pommer	Sint-Michielsgestel	Lid (DB)
De heer A.M.H. Roolvink MSc	Grave	Lid (DB)
De heer prof. dr. H.C. Bunt	Eindhoven	Lid
De heer Y.C.M.G. de Boer	Oosterhout	Lid
De heer drs. H.A.G. Hellegers	Uden	Lid
Mevrouw E.H.T. Stravens	Steensel	Lid

De bestuursleden vallen onder de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar hoofdstuk IV Overige gegevens van deze jaarrekening. De bezoldiging van de bestuursleden ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum.

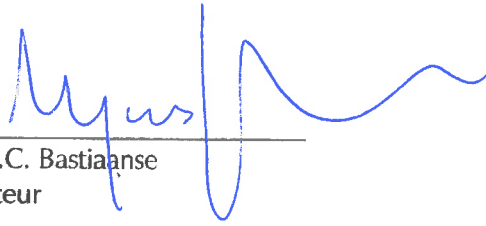
11. Besluit Algemeen bestuur

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling het Brabants Historisch Informatie Centrum besluit tot:

1. het vaststellen van de jaarrekening 2017 in zijn vergadering van 6 april 2018, met een batig saldo van € 53.964;
2.
 - a. een bedrag van € 53.964 toe te voegen aan de bestemmingsreserve E-depot;
 - b. een bedrag van € 857.290 toe te voegen aan het bestemmingsfonds instandhouding De Citadel;
 - c. in te stemmen, in het kader van rechtmatigheid, met de begrotingsoverschrijdingen en – onderschrijdingen op rubrieksniveau.

drs. P.L.B.A. van Geel
Voorzitter

drs. R.C. Bastiaanse
Directeur

III JAARREKENING

1. Balans per 31 december 2017

VASTE ACTIVA	31-12-2016	31-12-2017
Materiële vaste activa		
Investerings met een economisch nut	€ 2.336.716	€ 2.233.678
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorraden	€ 1.522	€ 1.291
Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	€ 216.074	€ 45.732
Overige vorderingen	€ 499.635	€ 938
	€ 715.709	€ 46.670
Liquide middelen	€ 2.635.592	€ 3.927.519
Overlopende activa	€ 98.154	€ 83.202
Totaal vaste activa	<u>€ 5.787.693</u>	<u>€ 6.292.360</u>

VASTE PASSIVA	31-12-2016	31-12-2017
	€	€
Eigen vermogen		
Algemene reserve	€ 418.139	€ 418.139
Bestemmingsreserve E-depot	€ 0	€ 42.107
Nog te bestemmen rekeningresultaat	€ 42.107	€ 53.964
	€ 460.246	€ 514.210
Bestemmingsfonds instandhouding De Citadel	€ 2.446.559	€ 3.303.849
Voorzieningen		
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	€ 159.283	€ 142.059
Vaste schulden rentetypische looptijd > 1 jaar		
Binnenlandse banken	€ 1.870.000	€ 1.760.000
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar		
Overige schulden	€ 426.449	€ 390.233
Overlopende passiva	€ 425.156	€ 182.009
Totaal vaste passiva	<u>€ 5.787.693</u>	<u>€ 6.292.360</u>

2. Resultatenrekening over 2017

	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Werkelijk 2017
Baten			
Bijdrage Rijksoverheid	€ 2.657.566	€ 2.575.600	€ 2.756.867
Bijdrage Gemeenten	€ 1.596.100	€ 1.468.000	€ 1.468.000
Bijdrage Waterschappen	€ 190.900	€ 176.200	€ 176.200
Bijdrage Provincie Noord-Brabant	€ 490.547	€ 495.900	€ 492.117
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 296.661	€ 230.000	€ 305.122
Totaal baten	€ 5.231.774	€ 4.945.700	€ 5.198.306
Lasten			
Personeelskosten	€ 2.417.428	€ 2.373.400	€ 2.418.910
Afschrijvingen materiële vaste activa	€ 218.707	€ 207.500	€ 178.268
Huisvestingskosten	€ 954.796	€ 1.827.700	€ 950.540
Organisatiekosten	€ 231.497	€ 190.200	€ 190.349
Collectiebeheer	€ 211.560	€ 123.300	€ 271.666
Dienstverlening	€ 128.999	€ 26.000	€ 22.082
Publieksbereik	€ 116.833	€ 122.500	€ 183.370
Diverse baten en lasten	€ 12-	€ 0	€ 2.835-
Financiële baten en lasten	€ 78.679	€ 75.100	€ 74.702
Totaal lasten	€ 4.358.487	€ 4.945.700	€ 4.287.052
Resultaat voor bestemming	€ 873.287	€ 0	€ 911.254
Mutaties reserves en bestemmingsfondsen			
Toevoeging bestemmingsfonds instandhouding De Citadel	€ 831.180	€ 0	€ 857.290
Resultaat na bestemming	€ 42.107	€ 0	€ 53.964

3. Kasstroomoverzicht

	31-12-2016	31-12-2017
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Exploitatieresultaat	€ 42.107	€ 53.964
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	€ 218.707	€ 178.268
- mutaties bestemmingsfondsen	€ 831.180	€ 857.290
- mutaties voorzieningen	€ 14.360	€ 17.224-
	€ 1.064.247	€ 1.018.334
Veranderingen in werkkapitaal:		
- voorraden	€ 576	€ 231
- uitzettingen looptijd < 1 jaar	€ 703.494-	€ 669.039
- overlopende activa	€ 31.400-	€ 14.952
- netto vlottende schulden < 1 jaar	€ 236.162	€ 36.216-
- overlopende passiva	€ 39.814-	€ 243.147-
	€ 537.970-	€ 404.859
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	€ 568.384	€ 1.477.157
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Investerings in materiële vaste activa	€ 61.988-	€ 75.230-
Mutatie leningen u/g	€ 0	€ 0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	€ 61.988-	€ 75.230-
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Nieuw opgenomen leningen	€ 0	€ 0
Aflossing langlopende schulden	€ 110.000-	€ 110.000-
Overige mutaties eigen vermogen	€ 0	€ 0
Totaal Kasstroom uit financieringsactiviteiten	€ 110.000-	€ 110.000-
<u>Mutatie geldmiddelen (inclusief kortlopende schulden aan kredietinstellingen)</u>	<u>€ 396.396</u>	<u>€ 1.291.927</u>
<u>Eindsaldo geldmiddelen</u>		
Saldo 1 januari	€ 2.239.196	€ 2.635.592
Saldo 31 december	€ 2.635.592	€ 3.927.519
Mutatie	<u>€ 396.396</u>	<u>€ 1.291.927</u>

4. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

4.1. Algemeen

Algemene waarderingsgrondslag

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijking met voorgaand jaar

De cijfers van 2016 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2017 mogelijk te maken.

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt de ondernemingsleiding, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

4.2. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Investerings met een economisch nut zijn investeringen in zaken die verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven. De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. Ontvangen investerings-subsidies worden in mindering gebracht op de geïnvesteerde bedragen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Operational leasing wordt niet als actief in de balans verwerkt. De omvang van een contract van dergelijke langlopende verplichtingen wordt vermeld in de toelichting op de balans.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen inkoopprijs of lagere marktwaarde.

Uitzettingen en overlopende activa

De uitzettingen en overlopende activa worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid. De posten hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen (bestaande uit kas-en banksaldi) worden gewaardeerd op de nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de organisatie.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserves

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het bedrag van de bestemmingsreserve ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het algemeen bestuur dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde.

Vaste schulden

Onder de vaste schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De schulden worden gewaardeerd op de nominale waarde.

Netto vlottende schulden en overlopende passiva

De netto vlottende schulden en overlopende passiva worden opgenomen tegen nominale waarde en hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Langlopende niet uit de balans blijvende verplichtingen

Langlopende verplichtingen die niet blijken uit de balans, worden vermeld in de toelichting op de balans onder "Niet uit de balans blijvende informatie".

4.3. Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de bedrijfsopbrengsten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de opbrengst is gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige bedrijfskosten worden opgenomen tegen uitgaafprijs.

Pensioenpremies

Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft voor zijn werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een toegezegde-bijdrage-regeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de verkrijgingsprijs van de desbetreffende materiële vaste activa. De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

<u>Soort actief</u>	<u>Afschrijvingstermijn</u>
Grond	geen afschrijving
Gebouwen	40 jaar
Verbouwingen	10 jaar
Bedrijfsinstallaties-ruwbouw	20 jaar
Bedrijfsinstallaties-afbouw	15 jaar
Bedrijfsinstallaties-overig	10 jaar
Inventarissen-kantoor	10 jaar
Inventarissen-kantine	5 jaar
Depotinrichting-stellingen	25 jaar
Depotinrichting-inventaris	10 jaar
ICT-Hardware	5 jaar
ICT-Software	5 jaar

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen betaalde en ontvangen rente.

4.4. Grondslagen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

5. Toelichting op de balans

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2016	31-12-2017
Grond	€ 94.034	€ 94.034
Gebouwen	€ 1.434.603	€ 1.388.326
Verbouwingen	€ 12.719	€ 9.407
Bedrijfsinstallaties	€ 212.009	€ 182.631
Inventarissen	€ 99.127	€ 79.908
Depotinrichting	€ 387.597	€ 358.314
ICT-Hardware	€ 58.025	€ 82.746
ICT-Software	€ 38.602	€ 38.312
Totaal materiële vaste activa	€ 2.336.716	€ 2.233.678

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

	Afschr. perc.	Stand 31-12-2016	Investeringen in 2017	Afschrijving in 2017	Stand 31-12-2017
Grond	-	€ 94.034	€ 0	€ 0	€ 94.034
Gebouwen	2,5%	€ 1.434.603	€ 0	€ 46.277	€ 1.388.326
Verbouwingen	10%	€ 12.719	€ 0	€ 3.312	€ 9.407
Bedrijfsinstallaties	5%/6,67%/10%	€ 212.009	€ 0	€ 29.378	€ 182.631
Inventarissen	10%/20%	€ 99.127	€ 0	€ 19.219	€ 79.908
Depotinrichting	4%/10%	€ 387.597	€ 0	€ 29.283	€ 358.314
ICT-Hardware	20%	€ 58.025	€ 53.890	€ 29.169	€ 82.746
ICT-Software	20%	€ 38.602	€ 21.340	€ 21.630	€ 38.312
Totaal		€ 2.336.716	€ 75.230	€ 178.268	€ 2.233.678

Er is in 2017 geïnvesteerd in ICT-voorzieningen op het gebied van opslag en herstel. Daarnaast zijn er tablets aangeschaft en was er een databasemigratie voor de logistieke archiefprocessen.

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

	31-12-2016	31-12-2017
Boeken	€ 1.522	€ 1.291
Totaal voorraden	€ 1.522	€ 1.291

Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Stand 31-12-2016	Toevoeging in 2017	Onttrekking in 2017	Stand 31-12-2017
<u>Ministerie van OCW</u>				
- loon- en prijscompensatie rijksbijdrage	€ 26.562	€ 45.732	€ 26.562	€ 45.732
- DTR-gelden	€ 48.508	€ 0	€ 48.508	€ 0
- budget voor opstellen MOIP	€ 30.000	€ 0	€ 30.000	€ 0
- investeringsbijdrage vrijdbaar maken depots	€ 111.004	€ 0	€ 111.004	€ 0
	€ 216.074	€ 45.732	€ 216.074	€ 45.732

Overige vorderingen
Debiteuren

	31-12-2016	31-12-2017
Totaal	€ 499.635	€ 938

Het vormen van een voorziening voor dubieuze debiteuren is niet noodzakelijk. De vordering is ultimo 2016 hoog, vanwege het later factureren en ontvangen van de provinciale bijdrage. Deze is begin 2017 ontvangen.

Liquide middelen

	31-12-2016	31-12-2017
Kassen	€ 1.812	€ 2.519
Rekening-courant bank	€ 14.077	€ 13.972
Spaarrekening bank	€ 250.285	€ 200.310
Bedrijfsbonusrekening	€ 499	€ 499
Schatkistbankieren	€ 2.368.919	€ 3.710.219
Totaal liquide middelen	€ 2.635.592	€ 3.927.519

Schatkistbankieren

Per 14 december 2013 is de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden van kracht. Voor decentrale overheden betekent dit dat zij verplicht zijn hun (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Het drempelbedrag (het bedrag dat buiten de schatkist mocht worden gehouden) bedroeg in 2017 € 250.000. Het hoge boeksaldo schatkistbankieren wordt veroorzaakt door ontvangen voorschotten voor dekking van een deel van het eigenaarsonderhoud dat mogelijk verschoven wordt van het Rijksvastgoedbedrijf (voorheen Rijksgebouwendienst) naar de gebruiker. In 2018 zullen de regionale historische centra hierover nader worden geïnformeerd.

Overlopende activa

Vooruitbetaalde bedragen

	31-12-2016	31-12-2017
Onderhouds- en servicekosten ICT-voorzieningen *	€ 51.732	€ 42.790
Licentiekosten	€ 9.963	€ 12.027
Verzekeringspremies	€ 0	€ 13.145
Hostingskosten	€ 16.324	€ 0
Overige vooruitbetaalde kosten	€ 9.241	€ 4.279
Totaal vooruitbetaalde bedragen	€ 87.260	€ 72.241

Nog te ontvangen bedragen

Loonkostensubsidie	€ 5.173	€ 1.170
Rentebaten	€ 24	€ 0
Afrekening energiekosten	€ 0	€ 6.582
Overige vorderingen	€ 5.697	€ 3.209
Totaal nog te ontvangen bedragen	€ 10.894	€ 10.961

Totaal overlopende activa	98.154	83.202
----------------------------------	---------------	---------------

* Van dit bedrag heeft € 22.632 een looptijd van meer dan één jaar (2016: € 26.303).

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

	Stand 31-12-2016	Toevoeging in 2017	Onttrekking in 2017	Stand 31-12-2017
Totaal algemene reserve	€ 418.139	€ 0	€ 0	€ 418.139

Bestemmingsreserve E-depot

Het verloop van de bestemmingsreserve E-depot is als volgt:

	Stand 31-12-2016	Toevoeging in 2017	Onttrekking in 2017	Stand 31-12-2017
Totaal bestemmingsreserve E-depot	€ 0	€ 42.107	€ 0	€ 42.107

Nog te bestemmen rekeningresultaat

Het verloop is als volgt:

	Stand 31-12-2016	Toevoeging in 2017	Onttrekking in 2017	Stand 31-12-2017
Totaal nog te bestemmen rekeningresultaat	€ 42.107	€ 53.964	€ 42.107	€ 53.964

Het rekeningresultaat bedraagt € 53.964. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve E-depot.

Bestemmingsfonds instandhouding De Citadel

Het verloop van het bestemmingsfonds is als volgt:

	Stand 31-12-2016	Toevoeging in 2017	Vrijval in 2017	Stand 31-12-2017
Bestemmingsfonds instandhouding De Citadel	€ 2.446.559	€ 857.290	€ 0	€ 3.303.849

Het BHIC huurt de Citadel van het Rijks Vastgoed Bedrijf (RVB). De verschuldigde huurpenningen worden door het Ministerie van OCW aan het BHIC uitgekeerd die ze vervolgens weer betaalt aan het RVB. Een vestzakbroekzakconstructie dus. Vanaf 2014 hanteert het RVB een drastische huurverlaging. Het ministerie blijft echter aan het BHIC de oorspronkelijke huursom uitkeren met als gevolg een jaarlijks overschot van circa € 800.000. Het ministerie heeft in 2014 verzocht om die gelden voorlopig in een bestemmingsfonds op te nemen, daartoe is in 2014 besloten. De stand van het bestemmingsfonds bedraagt inmiddels ruim 3,3 miljoen Euro. Dit tegoe zou het ministerie in 2017 terugvorderen. Dat is niet gebeurd in afwachting van besluitvorming over een nieuw huisvestingstelsel. Aangekondigd is dat deze besluitvorming in 2018 plaats vindt.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	Stand 31-12-2016	Toevoeging in 2017	Vrijval in 2017	Stand 31-12-2017
Onderhoudsegalisatievoorziening Grave (1)	€ 108.703	€ 3.226	€ 0	€ 111.929
Onderhoudsegalisatievoorziening Den Bosch (2)	€ 50.580	€ 12.523	€ 32.973	€ 30.130
Totaal	€ 159.283	€ 15.749	€ 32.973	€ 142.059

(1) Voor het toekomstig groot (eigenaars)onderhoud van de locatie in Grave is een voorziening gevormd op basis van een meerjarenplanning voor de komende 15 jaar.

(2) Voor het toekomstig groot (huurders)onderhoud van de locatie in Den Bosch is een voorziening gevormd op basis van een meerjarenplanning voor de komende 15 jaar.

Vaste schulden rentetypische looptijd > 1 jaar

Binnenlandse banken

	Afloss.wijze	Looptijd	Oorspronkelijk		Stand	
			Bedrag	Afloss.verpl.	31-12-2016	
Lening BNG 40.100581 (2005)	Lineair	20 jaar	€ 600.000	€ 30.000	€ 270.000	
Lening BNG 40.101402 (2006)	Lineair	30 jaar	€ 2.400.000	€ 80.000	€ 1.600.000	
			€ 3.000.000	€ 110.000	€ 1.870.000	
			Opname in 2017	Aflossing in 2017	Stand 31-12-2017	
Lening BNG 40.100581 (2005)			€ 0	€ 30.000	€ 240.000	
Lening BNG 40.101402 (2006)			€ 0	€ 80.000	€ 1.520.000	
Totaal			€ 0	€ 110.000	€ 1.760.000	

Het deel van de langlopende schulden met een looptijd langer dan 5 jaar bedraagt € 1.210.000. Dit betreft € 90.000 voor lening BNG 40.100581 en € 1.120.000 voor lening BNG 40.101402. Lening BNG 40.100581 heeft een rentepercentage van 3,95% en lening BNG 40.101402 van 4,16%. De leningen zijn niet vervroegd aflosbaar.

Netto vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2016	31-12-2017
<u>Overige schulden</u>		
Crediteuren	€ 267.023	€ 245.434
Loonbelasting en sociale lasten	€ 135.284	€ 115.035
Pensioenen	€ 22.767	€ 28.081
Omzetbelasting	€ 1.375	€ 1.683
Totaal netto vlottende schulden	€ 426.449	€ 390.233

Overlopende passivaNog te betalen kosten

	31-12-2016	31-12-2017
Rentelasten	€ 37.724	€ 35.566
Huisvestingskosten	€ 10.078	€ 2.677
Personeelskosten	€ 49.762	€ 34.414
Investeringskosten	€ 36.094	€ 0
ICT-kosten	€ 1.307	€ 2.524
Collectiebeheer	€ 16.698	€ 0
Dienstverlening en publieksbereik	€ 31.750	€ 0
Accountantskosten	€ 6.901	€ 6.551
Overige kosten	€ 9.369	€ 1.690
Totaal nog te betalen kosten	€ 199.683	€ 83.422

Vooruitontvangen bedragen

Investeringsbijdragen	€ 29.819	€ 0
Huur en gebruik depotruimten	€ 39.721	€ 60.412
Conserveringsgelden	€ 19.003	€ 17.103
Bijdrage Maasdonk 2015-2018	€ 19.160	€ 6.360
Projectgelden Metamorfoze	€ 117.770	€ 11.587
Overige vooruitontvangen bedragen	€ 0	€ 3.125
Totaal vooruitontvangen bedragen	€ 225.473	€ 98.587

Totaal overlopende passiva € 425.156 € 182.009

Niet uit de balans blijvende informatie

Huurcontracten gebouwen:

Het gebouw in Den Bosch wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf (voorheen Rijksgebouwendienst).

Het contract is geëindigd op 31 december 2013 en loopt stilzwijgend steeds één jaar door. De huur over 2017 bedroeg € 704.681 (2016: € 704.681).

Het bedrag is vanaf 2014 fors lager, omdat het Ministerie van OCW op dit moment de afweging maakt of met het bestaande rijkshuisvestingsstelsel, zoals dat nu geldt voor de regionale historische centra, moet worden doorgegaan. De essentie van deze mogelijke wijziging is de verschuiving van een deel van het eigenaars-onderhoud naar de gebruiker. De lagere huur is hierop gebaseerd.

Vanaf 2017 wordt er depotruimte van de gemeente Oss gehuurd voor een bedrag van € 15.642. Dit is een uitwerking van de bestuursafspraken, die gemaakt zijn bij het beëindigen van de bijdrage aan het Stadsarchief Oss. De huurovereenkomst heeft een looptijd van 4 jaar en eindigt op 31 december 2020.

Service- en onderhoudscontracten:

De kosten voor de luchtzuivering van de depots op locatie 's-Hertogenbosch bedragen per jaar € 25.998. Het contract, na een aanbesteding door het Rijksvastgoedbedrijf, loopt van 1 januari 2017 tot 1 januari 2019.

Pensioenvoorzieningen:

De risico's die vanwege de bedrijfstakpensioenregeling nog bij de onderneming berusten (loonontwikkeling, prijsindexatie, beleggingsrendement op het fondsvermogen) komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening.

Btw in relatie tot de provinciale bijdrage:

Er wordt, in samenspraak met de Provincie, overleg gevoerd met de belastingdienst over de vraag of er btw berekend zou moeten worden over de provinciale bijdrage. Een echt btw-belang aan de vraagstelling ontbreekt overigens. Zo er wel btw verschuldigd mocht zijn, dan kan deze normalerwijs via het btw-compensatiefonds door de Provincie worden teruggevraagd.

Vennootschapsbelasting:

In samenspraak met het Nationaal Archief en een extern adviseur is er overleg gevoerd met de Belastingdienst. Daarna zijn er gesprekken geweest tussen het Nationaal Archief en de Belastingdienst over de archiefsector in relatie tot een mogelijke vennootschapsbelastingplicht. In 2017 hebben wij het bericht van de belastingdienst ontvangen dat er, op basis van de huidige situatie, geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht.

6. Toelichting op de resultatenrekening

Toelichting resultatenrekening

Bijdragen	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Werkelijk 2017
Rijksoverheid	€ 2.657.566	€ 2.575.600	€ 2.756.867
Gemeenten	€ 1.596.100	€ 1.468.000	€ 1.468.000
Waterschappen	€ 190.900	€ 176.200	€ 176.200
Provincie Noord-Brabant	€ 490.547	€ 495.900	€ 492.117
Totaal bijdragen	€ 4.935.113	€ 4.715.700	€ 4.893.184

Rijksoverheid

De rijksbijdrage is in 2017 hoger als gevolg van de loon- en prijscompensatie 2017 en een toename van de bijdrage voor digitale taken.

Gemeenten en waterschappen

De bijdragen zijn in 2017 lager dan in 2016 als gevolg van een oplegde korting voor de periode 2015-2017. Voor het realiseren van deze taakstelling is bezuinigd op de regiovoorzieningen.

Provincie Noord-Brabant

Voor de periode 2016-2020 is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten tussen de provincie Noord-Brabant en het BHIC. Onderdeel van deze DVO is dat de functie van provincie-archivaris wordt ingevuld door een medewerker van het BHIC.

Overige bedrijfsopbrengsten	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Werkelijk 2017
Verhuur depotruimte	€ 275.197	€ 205.000	€ 268.702
Verhuur vastgoed en catering	€ 5.766	€ 12.000	€ 21.708
Dienstverlening	€ 15.698	€ 13.000	€ 14.712
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	€ 296.661	€ 230.000	€ 305.122

Verhuur depotruimte

De opbrengsten depotverhuur zijn hoger dan begroot door het tijdelijk extra verhuren van depotruimte en door de incidentele afkoop van het gebruik van depotruimte.

Verhuur vastgoed en catering

De opbrengsten zijn hoger dan begroot door het organiseren van twee grote bijeenkomsten. Tegenover deze vergoeding staan ook inkoop- en personele kosten die elders in de exploitatie zijn verantwoord.

Personeelskosten	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Werkelijk 2017
Salariskosten	€ 1.811.524	€ 1.746.800	€ 1.758.418
Sociale lasten	€ 232.158	€ 236.400	€ 244.313
Pensioenpremies	€ 202.692	€ 222.700	€ 243.973
Andere personeelskosten	€ 68.863	€ 94.500	€ 89.370
	€ 2.315.237	€ 2.300.400	€ 2.336.074
Personeel niet in loondienst	€ 102.191	€ 73.000	€ 82.836
Totaal personeelskosten	€ 2.417.428	€ 2.373.400	€ 2.418.910

Salariskosten

De post salariskosten omvat behalve reguliere salariskosten ook andere brutosalarisbestanddelen, zoals vakantietoeslag, eindejaarstoeslag, levensloopbijdrage en toeslagen voor onregelmatige diensten en beschikbaarheid. Het BHIC heeft als expertise-organisatie relatief veel hooggeschoolden in dienst. Lager geschoold werk is voor een deel uitbesteed aan ingehuurd krachten in een WSW-constructie.

Sociale lasten

De sociale lasten zijn gestegen ten opzichte van 2016 door een hogere werkhervattingskaspremie en een hogere premie voor arbeidsongeschiktheid.

Pensioenpremies

De stijging van de pensioenpremies wordt met name veroorzaakt door de premieverhoging van het Ouderdomspensioen (OP) van 19,1% naar 21,5%.

Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft voor zijn werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een toegezegde-bijdrage-regeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Andere personeelskosten

Deze kosten zijn in 2017 lager dan begroot. Het verschil met 2016 wordt veroorzaakt door meer reiskosten voor het woon-werkverkeer.

Personeel niet in loondienst

De kosten voor personeel niet in loondienst zijn in 2017 hoger dan begroot door de extra inhuur van capaciteit voor schoonmaakwerkzaamheden.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De bestuursleden en de directeur vallen onder de WNT. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar hoofdstuk IV Overige gegevens van deze jaarrekening.

Aantal medewerkers

	Werkelijk 31-12-2016	Begroting 2017	Werkelijk 31-12-2017
	FTE	FTE	FTE
Formatief			
Directie	0,89	0,89	0,89
Frontoffice	18,40	16,17	19,06
Backoffice	11,57	13,04	12,96
Ondersteunende diensten	2,67	2,67	2,67
	33,53	32,77	35,58
Niet-formatief	1,89	1,89	1,89
Totaal FTE	35,42	34,66	37,47

	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Werkelijk 2017
Afschrijvingen materiële vaste activa			
Gebouwen	€ 46.277	€ 46.200	€ 46.277
Verbouwingen	€ 3.177	€ 2.900	€ 3.312
Installaties	€ 29.378	€ 29.400	€ 29.378
Inventarissen	€ 50.917	€ 37.500	€ 19.219
Depotinrichting	€ 29.283	€ 29.600	€ 29.283
ICT- hardware	€ 25.526	€ 37.700	€ 29.169
ICT- software	€ 34.149	€ 24.200	€ 21.630
Totaal afschrijvingen materiële vaste activa	€ 218.707	€ 207.500	€ 178.268

De afschrijvingen op inventarissen zijn lager dan begroot door de extra afschrijving op inventarissen van de locatie Grave in 2016, als gevolg van de sluiting van de studiezaal per 1 januari 2017. De lagere ICT-afschrijvingen zijn het gevolg van het uitstellen van de migratie van het ICT-netwerk naar 2018.

	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Werkelijk 2017
Huisvestingskosten			
Huurkosten	€ 704.681	€ 1.541.500	€ 720.323
Beheer en zakelijke lasten	€ 6.253	€ 7.900	€ 3.796
Luchtzuiveringskosten depots	€ 27.700	€ 31.300	€ 25.998
Onderhoud gebouwen, terreinen en installaties	€ 51.870	€ 42.600	€ 41.331
Elektra	€ 82.048	€ 102.700	€ 80.004
Gas en water	€ 30.338	€ 57.300	€ 31.481
Schoonmaakkosten	€ 23.389	€ 15.500	€ 15.035
Bewaking, beveiliging en verzekering	€ 14.157	€ 12.800	€ 16.823
Dotatie aan onderhoudsvoorzieningen	€ 14.360	€ 16.100	€ 15.749
	€ 954.796	€ 1.827.700	€ 950.540

Huurkosten

Het Ministerie van OCW maakt op dit moment de afweging of met het bestaande rijkshuisvestingsstelsel, zoals dat nu geldt voor de regionale historische centra, moet worden doorgegaan. De essentie van deze mogelijke wijziging is de verschuiving van een deel van het eigenaarsonderhoud naar de gebruiker.

De in rekening gebrachte huur over 2017 bedroeg € 704.681. Op basis van het bestaande rijkshuisvestingsstelsel zou deze in 2017 geïndexeerd € 1.561.971 bedragen. Er is afgesproken het verschil voorlopig toe te voegen aan een bestemmingsfonds. In 2018 zal nader overleg en besluitvorming plaatsvinden.

Vanaf 2017 wordt er depotruimte van de gemeente Oss gehuurd voor een bedrag van € 15.642. Dit is een uitwerking van de bestuursafspraken, die gemaakt zijn bij het beëindigen van de bijdrage aan het Stadsarchief.

Onderhoud gebouwen, terreinen en installaties

De onderhoudskosten zijn in 2017 lager dan in 2016 op de begrotingsposten tuinonderhoud Den Bosch en het onderhoud gebouwen op beide locaties.

Elektra, gas en water

De energiekosten zijn lager dan begroot door een lager verbruik.

Bewaking, beveiliging en verzekering

De kosten van verzekering zijn in 2017 gestegen als gevolg van het herzien van de benodigde verzekerde waarden van de aanwezige activa.

	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Werkelijk 2017
Organisatiekosten			
Kantoorkosten, telefonie en data	€ 38.641	€ 50.300	€ 39.883
Advies-en accountantskosten	€ 69.250	€ 18.600	€ 18.447
Automatiseringskosten	€ 71.896	€ 66.600	€ 76.565
Algemene kosten	€ 43.315	€ 44.200	€ 47.918
Kosten bezoekers-/personeelsruimte	€ 8.395	€ 10.500	€ 7.536
	€ 231.497	€ 190.200	€ 190.349

Kantoorkosten, telefonie en data

Deze kosten zijn op vrijwel alle begrotingsposten in deze rubriek lager dan begroot.

Advies-en accountantskosten

De advieskosten zijn in 2017 lager dan in 2016, door de vorig jaar ingehuurde expertise met betrekking tot de vennootschapsbelasting, het opstellen van een meerjarig onderhouds-en instandhoudingsplan en voor een risicoanalyse met betrekking tot het huisvestingsvraagstuk.

Automatiseringskosten

Deze kosten zijn hoger dan in 2016 en hoger dan begroot als gevolg van het uitstellen van de migratie van het ICT-netwerk naar 2018. Hierdoor was het noodzakelijk bestaande onderhouds-en servicecontracten te verlengen tegen hogere jaarlijkse kosten dan de jaren daarvoor.

	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Werkelijk 2017
Collectiebeheer			
Transport archief en aankoop archivalia	€ 16.983	€ 0	€ 636
Gebruiksgoederen en onderhoudskosten depots	€ 22.899	€ 32.300	€ 16.981
Scannen door derden en digitaliseringskosten	€ 134.748	€ 56.000	€ 180.453
Basisvoorziening E-depot/ digitaal atelier	€ 0	€ 0	€ 55.619
Conservering en restauratie	€ 36.930	€ 35.000	€ 17.977
	€ 211.560	€ 123.300	€ 271.666

Gebruiksgoederen en onderhoudskosten depots

Dit betreft de kosten van dozen, materialen, etc. die gebruikt worden in de depots.

Scannen door derden en digitaliseringskosten

In 2017 is doorgegaan met het restaureren en digitaliseren van archieven. Dit betreft ondermeer het digitaliseren van archieven van de rechtbanken Breda, Eindhoven en Den Bosch, het scannen van notulen gemeenteraden en B&W en van het Stadsbestuur Grave. Het scannen en digitaliseren werd mogelijk gemaakt door het vrijmaken van middelen in de begroting en door de extra gelden die ter beschikking zijn gesteld door het Rijk.

Basisvoorziening E-depot/ digitaal atelier

In 2017 is een basisvoorziening gecreëerd voor het kunnen ontvangen van digitaal archief. Na bewerking en controle wordt dit archief overgedragen aan het landelijke E-depot. De kosten betreffen zowel hardware als software voor het inlezen van bestanden, recordmanagement, het kunnen ontsluiten van de bestanden en de metadata kunnen inlezen in ons logistieke archiefsysteem Mais Flexis.

Conservering en restauratie

Dit betreft uitbesteed werk op gebied van herstel en conservering van archiefstukken.

Dienstverlening

Kosten studiezalen Den Bosch en Grave
Kosten en bijdragen erfgoedlokalen Oss en Veghel

	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Werkelijk 2017
€	22.197	€ 26.000	€ 22.082
€	106.802	€ 0	€ 0
€	128.999	€ 26.000	€ 22.082

Kosten en bijdragen erfgoedlokalen Oss en Veghel

In de bestuursvergadering van april 2014 is besloten de bijdragen aan de erfgoedlokalen in Oss en Veghel per 1 januari 2017 stop te zetten. Ook is per die datum de studiezaal in Grave voor het publiek gesloten.

Publieksbereik

Hostingskosten website en databases
Inhuur derden website en databases
Publiciteit, open dagen

	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Werkelijk 2017
€	57.573	€ 62.500	€ 63.615
€	47.813	€ 36.800	€ 106.511
€	11.447	€ 23.200	€ 13.244
€	116.833	€ 122.500	€ 183.370

Hostingskosten website en databases

De hostingskosten van de website en databases zijn toegenomen door de vraag naar extra capaciteit. De toename ten opzichte van 2016 wordt met name veroorzaakt door de "Vele handen projecten". Hierbij wordt een voorziening gecreëerd waarop (digitale) vrijwilligers data invoeren.

Inhuur derden website en databases

De kosten betreffen het regulier onderhoud, updates, het oplossen van problemen en het verbeteren van de performance van de website. De kosten van inhuur van derden zijn hoger dan begroot, door het moeten aanpassen van (met name) de presentatie van foto's en genealogie op de website. De onderliggende technologie was inmiddels verouderd en zou tot 31 december 2017 worden ondersteund. Hiermee is een bedrag gemoeid van € 29.312. Daarnaast zijn de kosten hoger door de ontwikkeling van enkele satelliet-websites: Brabantse gesneuvelden en Rooms Brabant.

Publiciteit, open dagen

Dit betreft de kosten voor publiciteit van de lokale avonden/ middagen, sociale media, algemene publiciteit en de kosten van de open dagen.

Diverse baten en lasten

	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Werkelijk 2017
€	12-	€ 0	€ 2.835-

Financiële baten en lasten

Rentelasten
Rentebaten

	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Werkelijk 2017
€	79.580	€ 75.100	€ 75.067
€	901-	€ 0	€ 365-
Totaal financiële baten en lasten	€ 78.679	€ 75.100	€ 74.702

Dit betreft de lasten van de twee langlopende leningen van de BNG afgesloten in 2006 en 2005.

IV OVERIGE GEGEVENS

1. Controleplicht

Op basis van geldende wettelijke bepalingen en het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten wordt accountantscontrole uitgevoerd. De accountant wordt gevraagd een oordeel te geven over getrouwheid en rechtmatigheid. Daarnaast schrijven ook de statuten van het BHIC een accountantscontrole voor.

2. Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Volgens artikel 22 van de Regeling Brabants Historisch Centrum kan een batig saldo worden bestemd voor vorming van of toevoeging aan de reserve. De hoogte van de reserve wordt bepaald door het algemeen bestuur, gehoord de minister, de raden van de gemeenten en de algemene besturen van de waterschappen. Voor zover een batig saldo niet wordt aangewend voor de reserve wordt het saldo naar rato uitgekeerd aan de deelnemers.

De reserve bedraagt niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen van de minister, de gemeenten en de waterschappen, tenzij door hen gezamenlijk een ander percentage wordt vastgesteld.

3. Voorstel

1. In te stemmen met en het vaststellen van de jaarrekening 2017.
2. In te stemmen met het voorstel het bedrijfsresultaat van € 53.964 positief, toe te voegen aan de bestemmingsreserve E-depot.
3. In te stemmen met het voorstel een bedrag van € 857.290 toe te voegen aan het bestemmingsfonds instandhouding De Citadel.
4. In te stemmen, in het kader van rechtmatigheid, met de begrotingsoverschrijdingen en - onderschrijdingen op rubrieksniveau.

4. Gebeurtenissen na balansdatum

Geen.

5. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op het Brabants Historisch Informatie Centrum van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor het Brabants Historisch Informatie Centrum is € 181.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van het bestuur; dit bedraagt voor de voorzitter € 27.150 en voor de overige leden € 18.100.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

	R.C. Bastiaanse
Functie(s)	Directeur
Datum aanvang functie in boekjaar	1-jan
Datum einde functie in boekjaar	31-dec
Omvang dienstverband (in fte)	0,89
Gewezen topfunctionaris?	nee
Individueel toep. bezoldigingsmax.	€ 160.889
Beloning + Belastbare onkostenvergoedingen	€ 102.662
Beloningen betaalbaar op termijn *	€ 15.215
Subtotaal	€ 117.877
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ 0
Totale bezoldiging boekjaar **	€ 117.877

Gegevens voorgaand jaar (2016)

Aanvang en einde functievervulling	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,89
Beloning + Belastbare onkostenvergoedingen	€ 113.537
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 12.476
Totale bezoldiging voorgaand jaar	€ 126.013

* Dit zijn de door de werkgever betaalde pensioenpremies conform de cao.

** De beloning is in 2017 lager dan in 2016 in verband met een gratificatie na 12,5 jaar dienstverband in 2016.

Toezichthoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam	Functie
De heer drs. P.L.B.A. van Geel	Voorzitter
Mevrouw drs. J.L.M. Baartmans- Van den Boogaart	Lid
De heer mr. J.C.M. Pommer	Lid
De heer A.M.H. Roolvink	Lid
De heer prof. dr. H.C. Bunt	Lid
De heer Y.C.M.G. de Boer	Lid
De heer drs. H.A.G. Hellegers	Lid
Mevrouw E.H.T. Stravens	Lid

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontsluitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gemeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

6. Accountantsverklaring

Zie volgende pagina.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Brabants Historisch Informatie Centrum

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening, op pagina 10 tot en met pagina 27, van Brabants Historisch Informatie Centrum te 's-Hertogenbosch gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Brabants Historisch Informatie Centrum per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en voldoet aan de bepalingen van en namens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Brabants Historisch Informatie Centrum zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag bestaande uit de programmaverantwoording en de paragrafen;
- andere informatie zoals vereist door het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag en de andere informatie in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de algemene subsidieverordening en de subsidievoorwaarden van de provincie Noord-Brabant.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate, van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, de timing en de omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan er sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Tilburg, 1 maart 2018

ABAB Accountants B.V.

Was getekend

Drs. H.A.G.M. Ogier AA

ABAB Accountants B.V., Ellen Pankhurststraat 1K, 5032 MD Tilburg, Postbus 10085, 5000 JB Tilburg. Telefoon 013-4647272. Telefax 088-4670010. Internet www.abab.nl. E-mail info@abab.nl. IBAN: NL36RABO0151219400, BIC: RABONL2U.

Op onze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing. Deze zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 18028690. Op verzoek wordt een exemplaar hiervan toegezonden. ABAB is lid van het internationale netwerk PrimeGlobal.